

Regionförvaltningsverken
Välfärdsområdena
Ålands landskapsregering

Specialunderstöd för kommunernas och avtalsbrandkårernas byggprojekt år 2024

Enligt 14 § i lagen om brandskyddsfonden (306/2003) kan man, för att lagens syfte ska nås, ur brandskyddsfonden inom ramen för fondens medel och den årliga dispositionsplanen bevilja allmänt understöd och specialunderstöd till organisationer inom räddningsbranschen och till andra motsvarande sammanslutningar samt specialunderstöd till kommuner, välfärdsområden och avtalsbrandkårer. (8.7.2022/617). Från och med den 1 januari 2023 har Brandskyddsfonden inte längre understött byggandet av nya brandstationer eller utbyggnaden av brandstationer i kommunerna.

Det har inte skett några ändringar i understöden för avtalsbrandkårernas byggprojekt. Välfärdsområdesreformen gäller inte Åland, och inga ändringar har skett i Brandskyddsfondens understödspraxis när det gäller Åland.

Understöd för byggprojekt beviljas inte för projekt där byggandet eller ombyggnaden har inletts redan innan man fått understödsbeslutet, om det inte finns synnerligen vägande och motiverade skäl till detta.

Fonden övergår stegvis till att genomföra utlysningar av understöd via statsförvaltningens gemensamma tjänst Sokunderstod.fi. Det är fråga om en webbtjänst som kommer att samla alla utlysningar av statsunderstöd som statsbidragsmyndigheterna ordnar på ett och samma ställe. Det är sannolikt att utlysningen av understöd för byggprojekt för 2025, som öppnas hösten 2024,

kommer att genomföras via Sokunderstod.fi. Tjänsten Sokunderstod.fi kommer att användas med Suomi.fi-fullmakter. Närmare anvisningar om utlysningen ges senare.

På understöd som beviljas ur Brandskyddsfonden tillämpas vad som bestäms i statsunderstödslagen (688/2001), och i fråga om dessa understöd är fonden statsbidragsmyndighet enligt statsunderstödslagen. I fråga om ansökan om samt beviljande och utbetalning av understöd tillämpas till övriga delar vad som står i utlysningen och i anvisningen om ansökan om understöd från Brandskyddsfonden.

Brandskyddsfondens styrelse har beslutat utlysa specialunderstöden för kommunernas och avtalsbrandkårens byggprojekt (med enhetspris på över 20 000 euro, inkl. moms) för 2024 enligt följande:

1. Understöd till kommuner för projekt för ombyggnad av brandstationer (inkl. träningsområden)

Kommunerna kan beviljas specialunderstöd för en betydande ombyggnad av nuvarande brandstationer eller träningsområden.

Beloppet av det understöd som beviljas för en kommuns byggprojekt kan vara högst 50 procent av de godtagbara kostnaderna och uppgå till högst 350 000 euro.

Som betydande ombyggnad betraktas exempelvis:

- eliminering av påtagliga brister som påvisats och som påverkar arbetarskyddet och jämställdheten (till exempel betydande men för hälsan, sociala utrymmen för kvinnor och män, personalens exponering, konstruktioner i farligt skick)
- ökning av antalet fordonsplatser eller annan motsvarande åtgärd i samband med ombyggnad
- eliminering av sådana påtagliga brister på träningsområdet som påvisats och som påverkar arbetarskyddet (till exempel konstruktioner i farligt skick).

Som träningsområde räknas ett projekt som omfattar mer än en enskild container. För ett och samma träningsområdesprojekt kan understöd beviljas högst tre gånger.

Understöd kan beviljas för brandstationers ombyggnadskostnader och fasta inredning. Understöd kan beviljas endast för utrymmen som är i räddningsväsendets användning. Om brandstationsutrymmen är i sam användning, ska den andel av utrymmena som är i räddningsväsendets användning (procent av våningsytan samt den totala ytan) klarläggas i en separat bilaga.

Understöd beviljas inte för ytreparationer, förnyelse av dörrar och fönster eller för andra åtgärder som räknas som årliga underhållsreparationer. Understöd för byggprojekt beviljas inte för befolkningsskydd, prehospitat akutsjukvård eller första insatsen eller för oljebekämpningsutrymmen. Understöd beviljas inte för markförvärv, lösöre (till exempel hushållsmaskiner, lösa möbler, kontors- och utbildningsmaterial) och inte heller för löpande utgifter (till exempel el- och vattenräkningar). Understöd kan inte beviljas fastighetsaktiebolag (inte heller fastighetsaktiebolag som helt eller delvis ägs av en kommun).

Byggnadskostnaderna och hyran för egendom som beviljats understöd ska vara skäligen och ligga i linje med den hyresnivå som allmänt iaktas i fråga om brandstationsbyggnader inom området. Det understöd som Brandskyddsfonden beviljat ska beaktas som avdrag till fullt belopp då hyran fastställs.

Välfärdsområdena ska placera alla ansökningar som gäller byggprojekt (inkl. träningsområden) inom det egna området i en motiverad angelägenhetsordning, separat när det gäller kommuners projekt och avtalsbrandkårers projekt, om det finns fler än en ansökan som gäller byggprojekt för området i fråga.

2. Understöd till avtalsbrandkårer för brandstationsprojekt

Avtalsbrandkårer kan beviljas specialunderstöd för byggande av nya brandstationer, anskaffning av fastigheter (anskaffning av fast egendom, en byggnad eller en lägenhet i en byggnad) och för betydande ombyggnad eller utbyggnad av gamla brandstationer.

Beloppet av det understöd som beviljas för en avtalsbrandkårs byggprojekt kan vara högst 50 procent av de godtagbara kostnaderna och uppgå till högst 350 000 euro per gång.

Avtalsbrandkårer kan beviljas understöd för byggprojekt som överstiger 20 000 euro (inkl.

moms). Understöd för byggprojekt vars värde understiger 20 000 euro (inkl. moms) söks genom ansökan om mindre understöd till avtalsbrandkårer.

Understöd kan beviljas avtalsbrandkårer och andra motsvarande sammanslutningar som har ingått ett brandkårsavtal med välfärdsområdet, inklusive fabriks- och anstaltsbrandkårer. I fråga om de sistnämnda bestäms behovet av understöd och understödets storlek med beaktande av deras förpliktelser enligt brandkårsavtalet och deras andel som avtalsbrandkår i välfärdsområdet.

Som betydande ombyggnad eller utbyggnad betraktas exempelvis:

- eliminering av påtagliga brister som påvisats och som påverkar arbetarskyddet och jämställdheten (till exempel betydande men för hälsan, sociala utrymmen för kvinnor och män, personalens exponering, konstruktioner i farligt skick)
- ändring av en byggnads användningssyfte till brandstation
- ökning av antalet fordonsplatser eller annan motsvarande åtgärd

Understöd kan beviljas för brandstationers byggnadskostnader och fasta inredning.

Understöd kan beviljas endast för utrymmen som är i räddningsväsendets användning. Om brandstationsutrymmen är i sam användning, ska den andel av utrymmena som är i räddningsväsendets användning (procent av våningsytan samt den totala ytan) klarläggas i en separat bilaga. I en avtalsbrandkårs brandstationsprojekt är det också möjligt att rikta understöd till den andel som byggnadens lagstadgade skyddsrum utgör.

Understöd beviljas inte för ytreparationer, förnyelse av dörrar och fönster eller för andra åtgärder som räknas som årliga underhållsreparationer. Understöd för byggprojekt beviljas inte för prehospital akutsjukvård eller första insatsen eller för oljebekämpningsutrymmen. Understöd beviljas inte för markförvärv, lösöre (till exempel hushållsmaskiner, lösa möbler, kontors- och utbildningsmaterial) och inte heller för löpande utgifter (till exempel el- och vattenräkningar). Understöd beviljas inte för byggnadskostnader för en festsal eller motsvarande utrymmen i en avtalsbrandkårs brandstation.

Välfärdsområdena ska placera alla ansökningar som gäller byggprojekt (inkl. träningsområden) inom det egna området i en motiverad angelägenhetsordning, separat när

det gäller kommuners projekt och avtalsbrandkårers projekt, om det finns fler än en ansökan som gäller byggprojekt för området i fråga.

Allmänna villkor för byggprojekt

Fyll i hela blanketten enligt anvisningarna. Bifoga de obligatoriska bilagor som anges på ansökningsblanketten till ansökan. Bilagorna hänför sig till en specifik ansökan.

Projektets kostnadsförslag ska ha upprättats av en byggnadsplanerare eller av någon annan sakkunnig inom byggbranschen som har tillräckliga kunskaper om byggnadsekonomi. Ett eventuellt höjt kostnadsförslag berättigar inte till en höjning av understödsbeloppet i efterhand.

När understöd söks och beviljas beaktar man som mervärdesskattekostnader endast den betalda mervärdesskatt som kvarstår som en slutlig kostnad för projektet och för vilken stödtagaren inte får återbäring. Om det råder oklarhet om mervärdesskatten är sökanden skyldig att utreda frågan. Mervärdesskatten är inte en godtagbar kostnad i kommunernas projekt.

Kommunerna ska följa lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016) i förfarandet för anskaffning av egendom med understöd från Brandskyddsfonden.

Regionförvaltningsverken ombeds informera välfärdsområdena och kommunerna om tidsplanen och förfarandet för ansökan. Välfärdsområdena ombes vidarebefordra informationen till avtalsbrandkårerna inom det egna området.

Användningstiden för egendom som anskaffats med statsunderstöd är 30 år efter att statsunderstödet beviljades, om statsunderstödet har beviljats för anskaffning eller grundlig förbättring av fast egendom, en byggnad eller en lägenhet i en byggnad. Vid behov kan det bestämmas om en kortare användningstid, om sökanden visar att projektets faktiska användningstid är kortare än denna tid.

Om statsunderstödet har beviljats för anskaffning eller grundlig förbättring av egendom som används för ett visst ändamål som bestäms i statsunderstödsbeslutet, får denna egendom i enlighet med 13 § 3 mom. i statsunderstödslagen inte på ett bestående sätt användas för något annat ändamål än det som bestäms i statsunderstödsbeslutet, och ägande- eller besittningsrätten

till egendomen får inte överlåtas till någon annan under den i statsunderstödsbeslutet angivna användningstiden för den egendom som är föremål för statsunderstödet. Om understödet används i strid med beslutsvillkoren, kan statsbidragsmyndigheten enligt 22 § 1 mom. i statsunderstödslagen genom ett beslut bestämma att utbetalningen av statsunderstödet ska upphöra samt att ett redan utbetalt statsunderstöd eller en del av det ska återkrävas.

Om statsunderstöd beviljats för uppförande, anskaffning, ombyggnad eller modernisering av social- och hälsovårdens eller räddningsväsendets byggnader som ägs av en kommun, samkommun eller avtalsbrandkår, eller för kommunens, samkommunens eller avtalsbrandskårens anskaffning av lös egendom, och om kommunen, samkommunen eller avtalsbrandkåren överlåter äganderätten eller besittningen till byggnaden, ändrar byggnadens användningsändamål eller om byggnaden eller en del därav tas ur bruk, eller om äganderätten eller besittningen till den lösa egendomen överlåts, användningsändamålet för den lösa egendomen ändras eller egendomen tas ur bruk den 1 januari 2023 eller senare på grund av genomförandet av den aktuella reformen, ska bestämmelserna om återkrav av statsunderstöd inte tillämpas. Byggnadens eller den lösa egendomens ägare ska vid behov kunna påvisa att äganderätten eller besittningen har överlåtit, användningsändamålet ändrats eller byggnaden eller en del därav tagits ur bruk på grund av genomförandet av reformen och att detta har skett genom ett beslut fattat av välfärdsområdet med organiseringsansvar för social- och hälsovården och räddningsväsendet. (Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021 68 §).

Understöd beviljas inte för att täcka leasingfinansiering, och därför kan de projekt som understöds inte finansieras genom leasingfinansiering.

Understödstagaren ska ge Brandskyddsfonden riktiga och tillräckliga uppgifter för att fonden ska kunna övervaka att villkoren i understödsbeslutet iakttas. Understödstagaren ska utan dröjsmål underrätta Brandskyddsfonden om en ändring som påverkar uppnåendet av ändamålet med understödet eller om en annan ändring som påverkar användningen av understödet. Som en del av processen för övervakning av understödspraxis gör Brandskyddsfonden inspektionsbesök i sina understödsobjekt.

Till dem som fått ett positivt beslut om understöd för byggprojekt skickar Brandskyddsfonden avgiftsfritt en mässingplatta där det står att byggnaden har fått understöd av Brandskyddsfonden. Efter att byggnaden har blivit klar, ska plattan fästas varaktigt på väggen bredvid brandstationens ytterdörr, vilket säkerställs i samband med projektets slutredovisning.

Blanketter

Alla ansökningar ska göras på ansökningsblanketten för byggprojekt. Ansökningsblanketten och blanketten för välfärdsområdets utlåtande finns på fondens webbplats. I fråga om kommunernas och avtalsbrandkårernas projekt fyller välfärdsområdena i både en utlåtandebblankett och en tabell för bedömning av enskilda byggprojekt. Sökanden ska i god tid begära utlåtandet om och bedömningen av projektet av välfärdsområdet och inom den utsatta tiden lämna dessa tillsammans med ansökan till regionförvaltningsverket.

Blanketterna fylls i och sparas elektroniskt (i Word-format) och skickas med bilagor per e-post till det egna områdets regionförvaltningsverk. Ge e-postmeddelandet en rubrik enligt följande modell: Den ansökande organisationens namn, projektets namn, ansökan om understöd för byggprojekt 2024. Ange de bifogade filerna samt kontaktpersonens och organisationens fullständiga kontaktuppgifter i e-postmeddelandet.

Om dokumentet innehåller uppgifter om avsändaren och om det inte finns anledning att betvivla dokumentets autenticitet eller integritet, behöver ansökan inte skrivas ut och undertecknas. Fyll ändå i ort och datum samt sökandens namn och tjänsteställning i fältet för underskrift.

Regionförvaltningsverken ombes försäkra sig om att sökandena använder rätt blankett och att den utlåtandebblankett som krävs jämte nödvändiga bilagor sänds till Brandskyddsfonden tillsammans med ansökan.

Ansökningstiderna för byggprojekt 2024

Alla ansökningar som gäller byggprojekt jämte nödvändiga bilagor ska sändas till regionförvaltningsverket i det egna området och till Ålands landskapsregering inom den tid som regionförvaltningsverket och landskapsregeringen har fastställt. För att alla sökande ska kunna behandlas lika uppmanar Brandskyddsfonden regionförvaltningsverken att komma överens om och tillämpa en gemensam tidsfrist.

Brandskyddsfonden rekommenderar att tidsfristen för byggprojekt är den 22 januari 2024.

Efter att ha hört välfärdsområdena ska regionförvaltningsverken och Ålands landskapsregering placera ansökningarna som gäller byggprojekt (inklusive projekt som gäller träningsområden) inom det egna området i en motiverad angelägenhetsordning, separat när det gäller kommuners projekt och avtalsbrandkårers projekt.

Regionförvaltningsverken och Ålands landskapsregering ska sända ansökningarna till Brandskyddsfondens e-postadress psr.sm@gov.fi senast den 17 februari 2024.

Om en handling som har tillställts en myndighet är bristfällig, ska myndigheten enligt 22 § 1 mom. i förvaltningslagen uppmana avsändaren att komplettera handlingen inom en viss tid, om det inte är onödigt med tanke på avgörandet av ärendet. Avsändaren av handlingen ska upplysas om hur handlingen ska kompletteras. Enligt 22 § 3 mom. i förvaltningslagen kan en part också på eget initiativ komplettera sin ansökan eller någon annan handling som parten har gett in för behandlingen av ett ärende, samt under behandlingens lopp ge in sådana handlingar som behövs för att ärendet ska kunna avgöras.

Kompletteringarna i anslutning till byggprojekt ska sändas till fonden senast den 1 mars 2024 för att de ska kunna beaktas i behandlingen av ansökningar. Sökanden bör emellertid beakta att regionförvaltningsmyndigheterna placerar ansökningarna i angelägenhetsordning på basis av de handlingar som lämnats in.

Beslut om byggprojekten fattas under våren 2024. Beslutsförteckningen publiceras på fondens webbplats. Besluten skickas elektroniskt till de sökande för kännedom.

Bilaga

Godtagbara och icke-godtagbara kostnader för byggprojekt

Kommuner kan beviljas understöd för

- betydande ombyggnad av gamla brandstationer: eliminering av påtagliga brister som påvisats och som påverkar arbetarskyddet och jämställdheten (till exempel betydande men för hälsan, sociala utrymmen för kvinnor och män, personalens exponering, konstruktioner i farligt skick)
- brandstationers byggnadskostnader för ombyggnad och fasta inredning
- andra kostnader som direkt ansluter sig till byggandet (till exempel planeringskostnader för ombyggnad, kortfristiga hyror för maskiner i anslutning till byggandet).

Avtalsbrandkårer och kommuner på Åland kan beviljas understöd för

- byggande av nya brandstationer och utbyggnad av gamla brandstationer
- anskaffning av fastigheter
- betydande ombyggnad av gamla brandstationer: eliminering av påtagliga brister som påvisats och som påverkar arbetarskyddet och jämställdheten (till exempel betydande men för hälsan, sociala utrymmen för kvinnor och män, personalens exponering, konstruktioner i farligt skick)
- ändring av en byggnads användningssyfte till brandstation
- utökning av antalet fordonsplatser
- andra motsvarande åtgärder
- kostnaderna för byggande av brandstationer och fasta inredning
- andra kostnader som direkt ansluter sig till byggandet (till exempel planeringskostnader för byggnader, kortfristiga hyror för maskiner i anslutning till byggandet och grundläggningsarbete för brandstationsbyggnader)
- den andel som byggnadens lagstadgade skyddsrum utgör.

Understöd beviljas inte för

- prehospital akutsjukvård eller första insatsen eller för oljebekämpningsutrymmen
- skyddsrum (exkl. inrättande av lagstadgat skyddsrum)
- kommunala fastighetsaktiebolag
- byggnadskostnader för en brandstations festsal eller motsvarande utrymmen (avtalsbrandkårernas projekt)
- mervärdesskattekostnader som inte kvarstår som slutliga kostnader för projektet eller för vilka stödtagaren får återbäring
- markförvärv
- ytreparationer
- förnyelse av dörrar och fönster
- andra åtgärder som räknas som årliga underhållsreparationer
- anskaffning av lösöre (till exempel hushållsmaskiner, lösa möbler, lös armatur, IT-utrustning, kontors- och utbildningsmaterial)
- löpande utgifter (till exempel el- och vattenräkningar)
- andra kostnader än byggnadskostnader (till exempel möten eller förberedelse av möten, arbetsplatsbesök, näringskostnader)
- andra kostnader än sådana som direkt föranleds av projektet eller byggandet.